

Enheten för EU:s inre marknad

Välj ett objekt.

2026-04-15 Dnr 2026/00458-4

Finansdepartementet

Yttrande över Europeiska kommissionens förslag till förordning om digitala nät (DNA), KOM(2026)16

Er referens: Fi2026/00350

Kommerskollegiums uppdrag

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

Yttrandet inskränker sig till de delar av förslaget som berör kollegiets ansvarsområden.

Sammanfattning

Kommerskollegium kan stödja den övergripande inriktningen i förslaget. Då åtgärder som föreslås har överlag goda förutsättningar att bidra till minskad fragmentering på den inre marknaden för telekomtjänster.

Vi ser positivt på införandet av en ”single passport”-princip för tillståndsgivning och den stärkta harmoniseringen av villkoren för tilldelning av radiospektrum.

Vi ser också positivt på att det införs ett obligatoriskt anmälnings- och konsultationsförfarande (”single market procedure”) för de fall där medlemsländerna avser att tillämpa urvalsförfaranden där antalet individuella användarrättigheter för harmoniserat radiospektrum begränsas, och där vissa marknadsformande åtgärder införs.

Det nya regelverket föreslås som en förordning, som bland annat reviderar delar av ”Open Internet Regulation”, ePrivacy-direktivet och ersätter direktivet om elektroniska kommunikationskoden, förordningen om BEREC och beslutet om Radio Spectrum Policy Programme. Denna konsolidering kan bidra till ett mer enhetligt och tydligt regelverk, vilket underlättar tolkning och tillämpning.

Vi ser positivt på att direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation ersätts med en förordning, då det ger bättre förutsättningar för att uppnå reell harmonisering.

Vad gäller regelförenkling noterar vi att det för stora företag med verkligt gränsöverskridande verksamhet finns en tydlig potential för minskad administrationsbörda. Det gäller särskilt större operatörsgrupper, satellitaktörer och företagstjänster som i dag måste navigera 27 system. Där kan administrationsbördan minska genom färre anmälningar, standardiserade format och färre duplicerade uppgiftskrav.

För sektorn som helhet är bilden mer blandad. DNA lägger samtidigt på nya eller tydligare materiella skyldigheter om resiliens, beredskap, offentliga varningar, kritiska kommunikationstjänster, cybersäkerhet och informationsrapportering. För många företag blir administrationsbördan därför inte nödvändigtvis mindre, utan snarare omfördelad från nationella till EU-samordnade efterlevnadskrav.

Valet av rättsakt

Vi noterar att förslaget läggs fram som en förordning. Det bedömer vi som positivt ur perspektivet att främja en starkt inre marknad för telekomtjänster. Erfarenheterna från genomförandet av direktivet om inrättande av en kodex för elektronisk kommunikation visar att införlivandet i nationell rätt varierade betydligt mellan medlemsländerna, vilket bidrog till fragmentering. Bland annat ledde det till att en spretig bild mellan medlemsländerna avseende tidslinjerna för spektrumtilldelning.

Vi vill dock framhålla att alla problem med fragmentering inte löses automatiskt för att det blir en förordning istället för ett direktiv. Dels därför att medlemsländerna behåller mycket makt vad gäller skyddsåtgärder, rättigheter till mark och mycket av tillsynen. Dels därför att delar av förslagets effekt lämnas åt genomförandeakter som kommissionen antingen ska eller ges möjlighet att ta fram. Det sistnämnda gäller till exempel tolkningen av begreppet ”specialiserade tjänster” i genomförandet av nätneutralitetsprincipen.

En utmaning kan också vara att vissa bestämmelser i förordningsförslaget är beroende av lagstiftningsakter som ännu inte är antagna, som till exempel den uppdaterade cybersäkerhetsakten.

Part II – Resilience

Utifrån ett beredskapsperspektiv ser Kommerskollegium positivt på ansatsen att stärka unionens samlade beredskap och resiliens avseende digital infrastruktur. Särskilt verkar förslaget stärka beredskapsförmågan när det gäller kommunikation, dvs ett bredare perspektiv än cybersäkerhet i mer snäv bemärkelse, då det läggs fokus på att uppnå oavbruten tillgänglighet av kritisk kommunikation och nödkommunikation. Upprätthållande av stabil och driftsäker elektronisk kommunikation är nödvändig i krissituationer och ett gränsöverskridande och unionsgemensamt perspektiv är således värdefullt.

Resiliensavsnittet i förslaget, artiklarna 4 till 8, ger uttryck för att stödja nationellt arbete på området genom ökat samarbete och skapa en gemensam lägesbild. Det anges också på olika ställen i förslaget, t ex avseende de krishanteringsmetoder som ska ingå i den beredskapsplan som enligt artikel 6 ska tas fram, att åtgärderna ska utgöra ett komplement till NIS2 och CER och samtidigt respektera nationella kris- och civilskyddsmekanismer.

Trots intrycket av att förslaget ska komplettera existerande mekanismer på området och respektera nationellt ansvar för planering, krishantering och genomförande kan gränsdragningen mot nationell befogenhet behöva följas upp. I praktiken kan ett unionsgemensamt planeringssystem, datainsamling om nätarkitektur och EU-gemensamma krishanteringsmetoder påverka nationella strukturer, prioriteringar och beslut. Det är centralt att undvika dubbleringar och överlappningar av rapporterings-, planerings- eller samverkanskrav som sker i andra spår för att inte orsaka onödig administrativ börda för de som påverkas.

Part III – Single Market Authorisations and Passporting

Kommerskollegium ser positivt på att det införs en ”single passport”-princip, där en leverantör som vill verka i flera medlemsstater anmäler sig i en medlemsstat under det generella tillståndssystemet.

En leverantör ska i princip kunna lämna en enda anmälan, baserad på en gemensam BEREC-mall, i en enda medlemsstat för att verka i en eller flera medlemsstater. Om anmälan gäller flera medlemsländer, ska den notifierade myndigheten i tillståndssvaret informera om de villkor som är kopplade till det generella tillståndet i såväl notifieringslandet som övriga länder som leverantören avser tillhandahålla nätverk/tjänster i.

Detta kan innebära en stor administrativ lättnad för företag som verkar gränsöverskridande.

Part IV – Resources (Radio Spectrum and Numbering)

Förordningsförslaget innebär en stärkt samordning av användningen av radiospektrum, med tydligare strategisk styrning (via unionsstrategi och nationella planer), samt mer bindande tidslinjer för när tilldelning ska ske.

Vad gäller spektrumtilldelning för radiospektrum sker en åtstramning kring vilka villkor medlemsländerna får ställa vid spektrumtilldelning och hur grundprinciperna för tillståndens längd och genomförandet av auktioner ska se ut. Jämfört med nuvarande regler innebär förslaget en ökad harmonisering av tilldelnings- och licensieringsförfarandena. Kommerskollegium ser positivt på detta ur perspektivet att underlätta gränsöverskridande verksamhet för leverantörer av elektroniska kommunikationsnätverks och tjänster.

Vi noterar att det i förslaget finns en ansats till att anta gemensamma tillståndsvillkor för användningen av radiospektrum och en öppning för att genomföra urvalsprocesser

för specifika band av radiospektrum på unionsnivå. Det saknas dock detaljer om hur dessa urvalsprocesser skulle gå till, vem som skulle samla in avgifter och hur förutsättningarna för tilldelningen skulle se ut.

Ur såväl ett konkurrenskrafts- som resiliensperspektiv bedömer vi att det kan ha goda effekter att övergå till unionsauktorisering för satellitspektrum. Satellittjänster är till sin natur gränsöverskridande och har inte hunnit präglas av nationell förankring. Genom att övergå till unionstilldelning av satellitspektrum skapas en tydlig rätlig ram som definierar marknaden på EU-nivå, vilket sannolikt kan gynna både skala och konkurrenskraft hos företagen.

Single market procedure – ett obligatoriskt anmälningförfarande

Den obligatoriska ”single market procedure” som instiftas för medlemsländernas urvalsförfaranden gällande harmoniserat radiospektrum för trådlöst bredband, när dessa avser begränsa antalet individuella användarrättigheter, bär likheter med anmälningförfarandet för tekniska regler (1535). Vi ser positivt på att detta förfarande införs då det kan bidra till ökad konkurrens, en mer effektiv användning av radiospektrum och ett tydligare fokus på förutsättningarna för gränsöverskridande tillhandahållande av elektroniska kommunikationstjänster.

Specifikt vad gäller anmälningförfarandet är det positivt att medlemsländerna måste motivera hur den urvalsprocess, med tillhörande villkor, som man avser genomföra bidrar till utvecklingen av den inre marknaden och gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster.

Part VII - Governance

Det föreslagna Office for Digital Networks innebär en institutionell förstärkning av EU-nivån på telekommunikationsområdet. Vi bedömer att det kan ha en positiv effekt på integrationen av telekommarknaden. Det är dock relativt omfattande uppgifter inom samordning, rapportering och information som läggs på ODN. För att systemet ska fungera krävs därför att ODN tilldelas tillräckligt med resurser.

Ärendet har avgjorts av enhetschefen Christofer Berg efter föredragning av ämnesrådet Anna Graneli. I den slutgiltiga handläggningen har deltagit utredarna Malin Gisslen och Mia Salborn Hodgson.

Christofer Berg

Anna Graneli